

UZASADNIENIE

W dniu 19 kwietnia 2021 r. powód W. P. wystąpił do Sądu Rejonowego w Ciechanowie z pozwem przeciwko A. K. (1), wnosząc o zasądzenie kwoty 3500,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 lutego 2021 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wnosił o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana A. K. (1) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnym wyrokiem z dnia 9 października 2017 r. wydanym w sprawie I C 2430/16 Sąd Okręgowy w Płocku orzekł rozwód pomiędzy W. P. a A. P. (1). Sąd pozostawił władzę rodzicielską nad małoletnimi dziećmi A. P. (2), A. P. (3), M. P. i K. P. obojgu rodzicom, ustalając jednocześnie, że miejscem zamieszkania małoletnich dzieci będzie każdorazowe miejsce zamieszkania matki A. P. (1). Sąd obciążył oboje rodziców kosztami utrzymania i wychowania małoletnich dzieci, ustalając udział ojca W. P. w tych kosztach na kwotę po 200,00 zł miesięcznie na każde dziecko (bezsporne).

A. P. (1) nosi obecnie nazwisko K. (bezsporne).

Małoletnia córka stron M. P. od 28 czerwca 2020 r., za zgodą matki A. K. (1), przebywa na stałe w miejscu zamieszkania ojca W. P. (bezsporne).

W dniu 7 stycznia 2021 r. W. P. i A. K. (1) zawarli w sprawie I. N. 279/20 przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie ugodę, na mocy której zmienili wyrok Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 9 października 2017 r. wydanego w sprawie I C 2430/16, ustalając, że miejscem pobytu małoletniej córki M. P. będzie każdorazowe miejsce zamieszkania jej ojca W. P. (akta III Nsm 279/20).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 28 stycznia 2021 r. wydanym w sprawie III RC 119/20 Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie z powództwa W. P. przeciwko A. P. (4) (obecnie K.) reprezentującej małoletnią pozwaną M. P. o uchylenie obowiązku alimentacyjnego uchylił z dniem 28 czerwca 2020 r. obowiązek alimentacyjny W. P. wobec córki M. P. w kwocie po 200,00 zł miesięcznie wynikający z wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 9 października 2017 r. wydanego w sprawie I C 2430/16 (akta III RC 119/20).

A. K. (1) w okresie od lipca 2000 r. pobierała z Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w S. świadczenie wychowawcze (500+) na córkę M. P., pomimo tego, że córka przebywała już wówczas na stałe w miejscu zamieszkania ojca W. P. (bezsporne).

W dniu 9 lutego 2021 r. W. P. złożył wniosek do Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w S. wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Świadczenie zostało przyznane W. P. na okres od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 31 maja 2021 r. (decyzja k. 11).

Pismem z dnia 1 lutego 2021 r. W. P. wezwał A. K. (1) do zapłaty kwoty 3500,00 zł tytułem nienależnie pobranego świadczenia „Rodzina 500+” poczynając od miesiąca lipca 2020 r. w terminie do 10 lutego 2021 r. A. K. (1) wezwanie otrzymała dnia 4 lutego 2021 r. (wezwanie k. 12, zpo k. 12 v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt spraw I. N. 279/20 oraz III RC 119/20 Sądu Rejonowego w Ciechanowie, zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności decyzji (k. 11) oraz wezwania do zapłaty wraz z dowodem doręczenia (k. 12, 12 v). Podkreślić należy, że stan faktyczny w niniejszej sprawie jest bezsporny pomiędzy

stronami, spór dotyczy oceny prawnej bezspornego stanu faktycznego. Z tych względów Sąd pominął w trybie art. 235¹ § 2kpc dowód z zeznań świadka A. K. (2) oraz z dowód z zeznań stron jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda W. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód W. P. wnosi o zasądzenie od pozwanej A. K. (1) kwoty 3500,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 lutego 2021 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu świadczenia wychowawczego (500+) pobranego przez pozwaną A. K. (1) na dziecko stron M. P. w okresie od lipca do grudnia 2020 r., co wynika z treści uzasadnienia pozwu.

Na marginesie wskazać należy, że łączna wartość pobranego w tym okresie świadczenia wynosi 3000,00 zł (500 x 6 miesięcy).

Tym niemniej, uznać należy, że powództwo nie jest zasadne.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci świadczenie wychowawcze przysługuje matce lub ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki lub ojca (art. 4 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy). Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek matki, ojca lub innych osób enumeratywnie wskazanych w art. 13 ust. 1 cyt. ustawy. Świadczenie, co do zasady, poznawane jest przez miasto lub gminę (ośrodek pomocy społecznej) właściwe ze względu na miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze. Art. 20 cyt. ustawy przewiduje obowiązki osoby otrzymującej świadczenie wychowawcze, w szczególności w przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego osoba otrzymująca świadczenie wychowawcze jest obowiązana do niezwłocznego zawiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego to świadczenie, oraz jest obowiązana do udzielania, na żądanie właściwego organu, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego. Stosownie do art. 22, w przypadku zbiegu prawa rodziców do świadczenia wychowawczego, świadczenie to wypłaca się temu z rodziców, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem. W przypadku zbiegu wniosków obojga rodziców, organ właściwy ustala kto sprawuje opiekę i w tym celu może zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w celu ustalenia osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem. Wypłata świadczenia wychowawczego podlega wstrzymaniu, jeżeli osoba otrzymująca świadczenie odmówiła udzielenia lub nie udzieliła w wyznaczonym terminie wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, w tym uniemożliwiła przeprowadzenie wywiadu, lub nie udzieliła podczas tego wywiadu wyjaśnień co do okoliczności objętych wywiadem. Przepis art. 25 ust. 1 cyt. ustawy przewiduje, że osoba, która pobrała nienależnie świadczenie wychowawcze, jest obowiązana do jego zwrotu. Stosownie do ust. 8 cyt. artykułu, nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zgodnie natomiast z art. 27 ust.1 ustawy, organ właściwy może bez zgody strony zmienić lub uchylić prawo do świadczenia wychowawczego, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, (...), osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

Analiza wskazanych powyżej przepisów wskazuje zatem, że wypłata świadczenia wychowawczego tzw. 500+ następuje na wniosek tego z rodziców, z którym dziecko wspólnie zamieszkuje, a zatem podstawą jest faktyczne zamieszkiwanie z rodzicem przez dziecko, a nie prawne uregulowanie tego miejsca wynikające z orzeczenia sądu ustalającego miejsce pobytu małoletniego dziecka. Ocena, czy dane z rodziców jest uprawnione do otrzymywania świadczenia wychowawczego czy też nie, należy do właściwego organu (miasta lub gminy działających przez ośrodki pomocy społecznej), podobnie jak ocena czy świadczenie było nienależne lub marnotrawione w rozumieniu art. 9 cyt. ustawy. W przypadku, gdy każde z rodziców złoży stosowny wniosek, właściwy organ rozstrzyga o uprawnieniu do otrzymania świadczenia wychowawczego bądź jego braku w stosunku do każdego z nich, prowadząc stosowne postępowanie wyjaśniające.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy, uznać należy zatem, że kwestie dotyczące przyznania uprawnienia do otrzymywania świadczenia wychowawczego oraz zwrotu świadczenia nienależnie pobranego pozostają w gestii właściwego organu miasta lub gminy i podlegają przepisom prawa administracyjnego.

Wskazać należy, że brak było przeszkód, aby powód W. P., bezpośrednio po zamieszkaniu córki M. P. wspólnie z nim, złożył stosowny wniosek o wypłatę świadczenia wychowawczego do właściwego organu. Jak wskazano powyżej, osobą uprawnioną do złożenia wniosku jest ojciec lub matka, z którym dziecko zamieszkuje faktycznie bez względu na prawne rozstrzygnięcie w zakresie ustalenia miejsca pobytu dziecka. Sąd nie jest również uprawniony do oceny, czy pozwana A. K. (1), która w okresie lipiec – grudzień 2000 r. pobierała świadczenie wychowawcze na córkę M. P., pobierała to świadczenie jako nienależne bądź marnotrawiła wypłacane jej świadczenie lub wydatkowała je niezgodnie z celem (art. 9 i art. 25 cyt. ustawy). Powyższe kwestie są również przedmiotem działania właściwego organu. Z tych względów, Sąd pominął dowód z zeznań świadka A. K. (2) oraz zeznań stron na okoliczność sposobu wykorzystania przez pozwaną A. K. (1) świadczenia wychowawczego przysługującego na córkę M. P..

W konsekwencji Sąd uznał, że powód W. P. nie jest uprawniony do żądania zapłaty na jego rzecz od pozwanej A. K. (1) równowartości wypłaconego jej przez właściwy organ świadczenia wychowawczego przysługującego na córkę M. P..

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku.

O zwrocie kosztów procesu przez powoda na rzecz pozwanej Sąd orzekł stosownie do art. 98 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca proces jest zobowiązana zwrócić stronie przeciwnej koszty procesu. Sąd oddalił powództwo w całości, a zatem powód W. P. zobowiązany jest zwrócić pozwanej A. K. (1) poniesione przez nią koszty procesu. W związku z powyższym w pkt II wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, ustalonych stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, przy uwzględnieniu wskazanej wartości przedmiotu sporu.